

๑๒๓

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๓

พระราชบัญญัติ

จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม

พ.ศ. ๒๕๐๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

เป็นปีที่ ๑๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม
เสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๓

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติจัดระเบียบป้องกันราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๐

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ กระทรวงกลาโหมมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร โดยจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อรักษาเอกราช และประโยชน์แห่งประเทศชาติ

การใช้กำลังทหารเพื่อปฏิบัติการตามความในวรรคก่อน ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๓

ราชการกระทรวงกลาโหม ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อ
บังคับ และระเบียบแบบแผน

มาตรา ๕ กระทรวงกลาโหมอาจตั้งคณะกรรมการ อนุ-
กรรมการ หรือบุคคลใดเพื่อกระทำการหรือพิจารณาหรือ
สอบสวนกรณีใด ๆ เกี่ยวกับราชการกระทรวงกลาโหม แล้ว
รายงานต่อกระทรวงกลาโหมได้

มาตรา ๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้บังคับ-
บัญชารับผิดชอบราชการกระทรวงกลาโหม

ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการหรือรัฐมนตรีสั่งราชการ
การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรัฐมนตรีช่วยว่าการหรือรัฐ-
มนตรีสั่งราชการ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การให้อนุมัติ หรือการ
ปฏิบัติราชการประจำที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะพึง
ปฏิบัติ หรือดำเนินการตามกฎหมายใด ๆ จะมอบอำนาจโดย
ทำเป็นหนังสือให้ผู้บังคับบัญชาชั้นแม่ทัพทำการแทนในนาม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็ได้

มาตรา ๗ ในตำแหน่งประจำใด ๆ ให้ผู้รักษาราชการ ผู้-
รักษาราชการแทน หรือผู้ทำการแทน มีอำนาจและหน้าที่ตาม

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๓

ตำแหน่งที่รักษาราชการ รักษาราชการแทน หรือทำการ
แทนนั้น ๆ

มาตรา ๘ กระทรวงกลาโหมมีส่วนราชการ ดังนี้

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กองบัญชาการทหารสูงสุด

มาตรา ๙ สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี มีหน้าที่เกี่ยวกับ
ราชการทางการเมือง มีเลขาธิการรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชา
รับผิดชอบ

มาตรา ๑๐ สำนักงานปลัดกระทรวง มีหน้าที่เกี่ยวกับ
ราชการประจำทั่วไปของกระทรวง มีปลัดกระทรวงเป็นผู้บังคับ
บัญชารับผิดชอบ

นอกจากนี้สำนักงานปลัดกระทรวง มีหน้าที่เกี่ยวกับ
ราชการส่วนหนึ่งส่วนใดของกระทรวงซึ่งมิได้แยกให้เป็นหน้าที่
ของส่วนราชการอื่นอีกด้วย

มาตรา ๑๑ กองบัญชาการทหารสูงสุด มีหน้าที่เตรียม
กำลังรบและป้องกันราชอาณาจักร มีผู้บัญชาการทหารสูงสุด
เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

เล่ม ๑๗ ตอนที่ ๑๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๑๒ กองบัญชาการทหารสูงสุดอาจตั้งคณะกรรมการ
อนุกรรมการ หรือบุคคลใดเพื่อพิจารณาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับ
แผนเพื่อรักษาเอกราชและประโยชน์แห่งประเทศชาติได้

มาตรา ๑๓ กองบัญชาการทหารสูงสุดมีส่วนราชการ ดังนี้

- (๑) กองทัพบก
- (๒) กองทัพเรือ
- (๓) กองทัพอากาศ
- (๔) ส่วนราชการอื่น ตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๔ กองทัพบก มีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพบก
และป้องกันราชอาณาจักร มีผู้บัญชาการทหารบกเป็นผู้บังคับ
บัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๑๕ กองทัพเรือ มีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพเรือ
และป้องกันราชอาณาจักร มีผู้บัญชาการทหารเรือเป็นผู้บังคับ
บัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๑๖ กองทัพอากาศ มีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพอากาศ
และป้องกันราชอาณาจักร มีผู้บัญชาการทหารอากาศ
เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๑๓ ให้กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นนิติบุคคล

มาตรา ๑๔ การแบ่งส่วนราชการกระทรวงกลาโหมตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ และการแบ่งส่วนราชการกองบัญชาการทหารสูงสุดตามที่กำหนดไว้ใน (๑) (๒) และ (๓) ของมาตรา ๑๓ ออกเป็นส่วนราชการส่วนใหญ่ถัดลงไป และการกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการนั้น ๆ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

การแบ่งส่วนราชการอื่น นอกจากที่กล่าวไว้ในวรรคก่อน และการกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการนั้น ๆ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

มาตรา ๑๕ ให้มี "สภากลาโหม" ประกอบด้วยสมาชิกดังต่อไปนี้

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
- (๒) ปลัดกระทรวงกลาโหม
- (๓) รองปลัดกระทรวงกลาโหม
- (๔) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- (๕) รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๓

- (๖) เสนาธิการทหาร
- (๗) รองเสนาธิการทหาร
- (๘) ผู้บัญชาการทหารบก
- (๙) รองผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๐) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๑) เสนาธิการทหารบก
- (๑๒) ผู้บัญชาการทหารเรือ
- (๑๓) รองผู้บัญชาการทหารเรือ
- (๑๔) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารเรือ
- (๑๕) เสนาธิการทหารเรือ
- (๑๖) ผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๑๗) รองผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๑๘) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๑๙) เสนาธิการทหารอากาศ
- (๒๐) นายทหารยศชั้นนายพลขึ้นไป ผู้เคยดำรงตำแหน่งหรือมีความดีความชอบในราชการทัพบกแล้ว ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะได้แต่งตั้งจำนวนไม่เกินสามนาย

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๓

ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการและ/หรือรัฐมนตรีสัง-
ราชการ ก็ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการและ/หรือรัฐมนตรีสังราชการ
เป็นสมาชิกสภากลาโหมด้วย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะเชิญบุคคลอื่นเข้าช-
แจงต่อสภากลาโหมเฉพาะเรื่องใดก็ได้

มาตรา ๒๐ ในสภากลาโหม ให้

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน
- (๒) ผู้ดำรงตำแหน่งในกระทรวงกลาโหม ซึ่งรัฐมนตรี-
ว่าการกระทรวงกลาโหมกำหนด เป็นเลขาธิการและรอง-
เลขาธิการ

ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการหรือรัฐมนตรีสังราชการ
ให้รัฐมนตรีดังกล่าวเป็นรองประธาน ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วย-
ว่าการและรัฐมนตรีสังราชการ ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการ เป็น
รองประธานคนที่ ๑ และรัฐมนตรีสังราชการ เป็นรองประธาน
คนที่ ๒

มาตรา ๒๑ สภากลาโหมเป็นที่ปรึกษาของรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงกลาโหมในเรื่องต่อไปนี้

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๓

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๓

(๑) นโยบายการทหารทั่วไป

(๒) นโยบายการระดมสรรพกำลังเพื่อช่วยเหลือราชการทหาร

(๓) นโยบายการปกครองและการบังคับบัญชาภายในกระทรวงกลาโหม

(๔) การพิจารณางบประมาณการทหาร และการแบ่งสรรงบประมาณของกระทรวงกลาโหม

(๕) การพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการทหาร

(๖) กรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมปรึกษา

มาตรา ๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รับผิดชอบในการใช้กำลังทหารตามแผนป้องกันราชอาณาจักรซึ่งได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจกำหนดพื้นที่บริเวณใดบริเวณหนึ่งเป็นยุทธบริเวณและ/หรือเขตภายในได้

มาตรา ๒๔ เมื่อปรากฏว่าจะมีการรบหรือสถานะสงครามหรือได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจกำหนดส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และ

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๓

แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตลอดจนกำหนดอำนาจและหน้าที่ของส่วนราชการและเจ้าหน้าที่นั้น ๆ ขึ้นใหม่ได้ตามความเหมาะสม

เมื่อหมดภาวะการรบหรือสถานะสงคราม หรือเลิกใช้กฎอัยการศึก แล้วแต่กรณี ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมพิจารณาสั่งเลิกส่วนราชการและเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ที่ได้กำหนดและแต่งตั้งขึ้นตามความในมาตรา

มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ปรับปรุงอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมลงไปให้แน่ชัด และจัดระเบียบการใช้กำลังทหารให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ของโลก